

LEHDISTÖTIEDOTE nro 206/23

Luxemburgissa 21.12.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-718/21 | Krajowa Rada Sądownictwa (Tuomarinvirassa jatkaminen)

Puolan tuomioistuinjärjestelmä: ylimmän tuomioistuimen ylimääräisen valvonnan ja julkisten asioiden jaoston ratkaisukokoonpano ei ole etukäteen laillisesti perustettu riippumaton ja puolueeton tuomioistuin

Tämän ratkaisukokoonpanon esittämä ennakkoratkaisupyyntö jätetään näin ollen tutkimatta

Kun otetaan huomioon kaikki Puolan ylimmän tuomioistuimen ylimääräistä valvontaa ja julkisia asioita käsittelevän jaoston tuomareiden nimittämiseen liittyvät seikat, kyseisen jaoston ratkaisukokoonpano ei ole unionin oikeudessa tarkoitettu tuomioistuin. Näin ollen unionin tuomioistuin ei tutki aineellisesti kyseisen elimen esittämiä ennakkoratkaisukysymyksiä.

Puolassa tuomareiden, jotka haluavat jatkaa tehtäviensä hoitamista eläkeiän saavuttamisen jälkeen, on ilmoitettava tätä koskevasta tahdostaan kansalliselle tuomarineuvostolle (jäljempänä KRS). Eräs yleisen tuomioistuimen tuomari on riitauttanut KRS:n päätöksen, jossa todetaan, että lausunnon antaminen hänen hakemuksestaan raukeaa. KRS katsoi, että ilmoitus oli tehty laissa säädetyn määräajan päätyttyä. Puolan ylimmän tuomioistuimen ylimääräistä valvontaa ja julkisia asioita käsittelevä jaosto (jäljempänä ylimääräisen valvonnan jaosto), jonka käsiteltäväksi asia saatettiin, kääntyi unionin tuomioistuimen puoleen pyytääkseen selvennystä unionin oikeudessa vahvistetuista tuomareiden erottamattomuuden ja riippumattomuuden periaatteista.

Tuomiossaan **unionin tuomioistuin katsoo, että kyseisen jaoston esittämät kysymykset eivät ole peräisin elimeltä, joka on etukäteen laillisesti perustettu riippumaton ja puolueeton tuomioistuin**, kuten unionin oikeudessa edellytetään. Se **jättää** näin ollen nämä kysymykset **tutkimatta**.

Tähän johtopäätökseen päätyessään unionin tuomioistuin viittaa ensinnäkin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioon ¹, jossa on jo todettu, etteivät ylimääräisen valvonnan jaoston kaksi ratkaisukokoonpanoa ole lailla perustettuja eivätkä ne ole riippumattomia. Kyseinen tuomio perustui toteamukseen, jonka mukaan näiden ratkaisukokoonpanojen jäsenten nimitykset olivat selvästi tuomareiden nimittämismenettelyä koskevien perustavanlaatuisien kansallisten sääntöjen vastaisia.

KRS:n kokoonpanossa vuonna 2017 tapahtuneen muutoksen olosuhteet kyseenalaistivat sen riippumattomuuden lainsäädäntö- ja toimeenpanovallasta ja vaikuttivat siten KRS:n kykyyn ehdottaa riippumattomia ja puolueettomia ehdokkaita ylimmän tuomioistuimen tuomarinvirkoihin. Lisäksi Puolan tasavallan presidentti oli nimittänyt asianomaiset tuomarit KRS:n sellaisen päätöksen perusteella, jonka vaikutukset Puolan ylin hallintotuomioistuin oli heidän nimittämisaikojensa keskeyttänyt kyseisen päätöksen laillisuuden tutkimista odottaessa. Tämän jälkeen unionin tuomioistuin korostaa myös, että Puolan ylin hallintotuomioistuin kumosi lopulta edellä mainitun päätöksen ².

Unionin tuomioistuin vertaa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja Puolan ylimmän hallintotuomioistuimen

toteamuksia ja arviointeja omaan oikeuskäytäntöönsä, joka koskee tuomareiden nimittämisedellytyksiä Puolan ylimpään tuomioistuimeen. Se pääättelee tästä, että niiden eri seikkojen, jotka ovat ominaisia nyt käsiteltävässä asiassa esitettyjen kysymysten taustalla olevan ratkaisukokoonpanon muodostavien tuomareiden nimittämiseksi, yhteisvaikutus on omiaan herättämään yksityisissä perusteltuja epäilyjä kyseisten tuomareiden riippumattomuudesta ja puolueettomuudesta ja heikentämään luottamusta, jota oikeuslaitoksen on herätettävä yksityisissä demokraattisessa yhteiskunnassa ja oikeusvaltiossa. **Näin ollen kyseinen ratkaisukokoonpano ei ole etukäteen laillisesti perustettu riippumaton ja puolueeton tuomioistuin.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303-3127.

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 22964106.

Pysykää kuulolla!

1 Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 8.11.2021, Dolińska-Ficek ja Ozimek v. Puola (CE:ECHR:2021:1108JUD004986819).

2 Puolan ylimmän hallintotuomioistuimen tuomio 21.9.2021, II GOK 10/18.